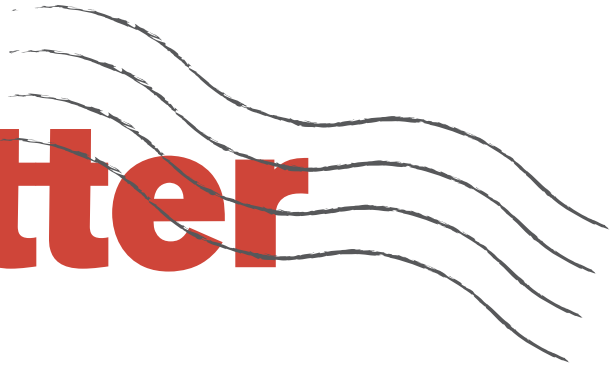

Trotter

REIZEN

ITALIË

INHOUD

blz. 6 INLEIDING

**HET MOOISTE VAN ITALIË
PER REGIO**
blz. 6

**ZO DENKEN ITALIANEN
OVER ITALIË**
blz. 30

HET ITALIAANSE PLATTELAND
blz. 35

DE ITALIAANSE KUST
blz. 43

**DE 30 MOOISTE STRANDEN
& VERSCHOLEN KREKEN**
blz. 50

blz. 32 NATUUR

DE ITALIAANSE EILANDEN
blz. 57

**UITGELICHT:
DE EOLISCHE EILANDEN –
WIND EN VULKANEN**
blz. 64

DE ITALIAANSE MEREN
blz. 67

**UITGELICHT:
LAGO MAGGIORE**
blz. 76

DE ITALIAANSE BERGEN
blz. 79

**EEN VULKANISCH
TEMPERAMENT**
blz. 88

DE MOOISTE WANDELINGEN
blz. 97

**ON THE ROAD:
5 DROOMROUTES
MET DE AUTO ...
OF DE VESPA**
blz. 103

**OP WIELTJES:
ROADTRIP VOOR
AUTOFANS**
blz. 108

**HET IS MAAR HOE
JE HET BEKIJKT ...
10 UITZONDERLIJKE
UITZICHTEN**
blz. 112

blz. 94 BELEVEN

**VIVA LA FESTA!
10 NIET TE MISSEN
FEESTEN**
blz. 117

**ANDERE NIET TE MISSEN
VOLKSFEESTEN**
blz. 124

DE FESTIVALKALENDER
blz. 128

**DE MOOISTE
OPERAGEBOUWEN**
blz. 132

**10 ROMANTISCHE
TOPERVARINGEN OM TE
BELEVEN IN ITALIË**
blz. 136

**20 UNIEKE &
VERRASSENDE PLEKKEN**
blz. 139

**UITGELICHT:
UNIEKE PLEKKEN**
blz. 146

**ITALIAANSE
TRADITIES & BIJGELOOF**
blz. 149

**15 ROMANS
ALS VOORPROEFJE
OP ITALIË**
blz. 152

CITYTRIPS
blz. 155

**DE MOOISTE
(MINDER BEKENDE)
STEDEN VAN ITALIË**
blz. 175

**UITGELICHT:
6 NIET TE MISSEN
STEDEN IN TOSCANE**
blz. 186

**DE MOOISTE PLEINEN
VAN ITALIË**
blz. 189

**DE MOOISTE
HISTORISCHE CAFÉS**
blz. 197

**DOLCE VITA IN
LEGENDARISCHE HOTELS**
blz. 200

**BEROEMDE
BRUGGEN**
blz. 205

**GASTRONOMIE
IN ITALIË –
REGIO PER REGIO**
blz. 210

**10 GERECHTEN
VAN LA MAMMA**
blz. 236

LEKKERE PASTA!
blz. 238

**DE 10 BESTE
ITALIAANSE KAZEN**
blz. 240

**15 UNIEKE
PRODUCTEN**
blz. 242

**GASTRONOMISCHE
EVENEMENTEN
DIE JE NIET MAG MISSEN**
blz. 247

**RONDREIS DOOR
EEN WIJNLAND**
blz. 252

ITALIAANSE COCKTAILS
blz. 258

ITALIAANSE KOFFIES
blz. 262

**DOLCI:
GEBAK & ANDERE
ZOETE LEKKERNIEN**
blz. 264

**DE MOOISTE
OVERBLIJFSELEN
UIT DE OUDHEID**
blz. 271

**UITGELICHT:
DE LIEFDE
IN DE OUDHEID**
blz. 284

DE MOOISTE MUSEA
blz. 287

**20 BELANGRIJKE
FIGUREN UIT DE
RENAISSANCE**
blz. 294

**20 MEESTERWERKEN
UIT DE ITALIAANSE
SCHILDERKUNST**
blz. 298

DE MOOISTE KERKEN
blz. 309

**DE 30 MOOISTE
DORPEN VAN ITALIË**
blz. 319

**UITGELICHT:
DE CINQUE TERRE**
blz. 328

**DE MOOISTE
VILLA'S & PALAZZI**
blz. 331

**DE MOOISTE
PARKEN & TUINEN**
blz. 339

**UITGELICHT:
LAGO MAGGIORE &
COMOMEER**
blz. 344

**ITALIË EN FILMS – 10
BRONNEN VAN INSPIRATIE
VOOR REGISSEURS**
blz. 346

**UITGELICHT:
DE ITALIAANSE
FILMINDUSTRIE**
blz. 351

REGISTER
blz. 353

Italië heeft reizigers veel te bieden en je zult meer dan één reis moeten ondernemen om het hele land te verkennen. Italië bestaat uit twintig regio's, die elk hun eigen kenmerken hebben. Zo zijn er de zacht glooiende heuvels in Toscane, de paradijselijk blauwe zee bij Calabrië, de indrukwekkende steile rotswanden in de Dolomieten en de dorpjes die tussen de zee en het land lijken te zweven in Cinque Terre. Italië staat ook bekend om het buitengewone culturele en artistieke erfgoed, de vele overblijfselen uit de oudheid, de historische steden en een gastronomie om jaloers op te zijn. Kortom, Italië kun je blijven bezoeken en je zult altijd nieuwe schatten ontdekken. In dit hoofdstuk geven we je een overzicht van de hoogtenpunten in de laars, regio per regio.

TRENTINO-ALTO ADIGE

FRIULI-VENEZIA GIULIA

VALLE D'AOSTA

HET MOOISTE IN HET NOORDWESTEN

VALLE D'AOSTA, PIËMONT, LOMBARDIJE

Valle d'Aosta bekoort iedereen die van bergen en van authenticiteit houdt. Dat geldt ook voor Piëmont, de regio waarvan de naam betekent 'aan de voet van de bergen'. En wat voor bergen! Maar de regio heeft veel meer te bieden dan alleen skipistes. Denk maar aan het boeiende Turijn, de verrassende rijstvelden en de onbetaalbare witte truffel van Alba. Lombardije bekoort met zijn prachtige meren en heel mooie steden, zoals Mantua, Pavia en Cremona.

in een oogopslag

– NATIONAAL PARK GRAN PARADISO –

De lucht is er zuiver en je ziet er steenbokken en lammergieren. Dit nationaal park zal klein en groot bekoren met zijn velden, lariks- en sparrenbossen, en spitse rotsen.

blz. 99

– TURIJN –

Denk jij aan industrie als je aan Turijn denkt? Weg met die clichés! Want de stad biedt prachtige barokgebouwen, het mooie Piazza Castello, het Palazzo Reale, de Duomo, en niet te vergeten het Museo Egizio, het mooiste museum over Egyptische kunst na dat van Cairo!

blz. 170

– DE LANGHE –

In deze streek ontdek je mooie dorpen en stadjes zoals Barolo, La Morra, Alba en Barbaresco. Het is ook de streek van de witte truffel en van goede wijnen!

blz. 35

– LAGO MAGGIORE –

Het langgerekte Lago Maggiore is 65 km lang en strekt zich uit vanaf de grens met Zwitserland. Dit grote meer in de Voor-Alpen staat vooral bekend om zijn flora, zijn gezonde en gematigde klimaat en de Borromeïsche Eilanden.

blz. 76

– DE SACRI MONTI –

De 'Heilige Bergen' vormen een mooi landschap vol 16de- en 17de-eeuwse kapellen met beelden en schilderijen.

blz. 312

– MILAAN –

In de Lombardische hoofdstad hangt een goede sfeer in de drukke straten en de mooie parken. Hoogtepunten zijn de Duomo en het culturele aanbod, met het Teatro della Scala.

blz. 156

– MANTUA –

Deze mooie stad ligt bij het water. De stad is trots op zijn macht uit het verleden en bezit mooie pleinen en prachtige aristocratische palazzi.

blz. 176

– PAVIA –

De steegjes in de oude stad zijn ideaal om even rond te kuieren, maar vergeet niet het schitterende kartuizerklooster op 10 km van de stad te bezoeken.

blz. 311

– SABBIONETA –

Dit opmerkelijke versterkte stadje werd door Unesco uitgeroepen tot werelderfgoed en werd in de 16de eeuw in zijn geheel gebouwd voor hertog Vespasiano I Gonzaga, die een hoofdstad voor hem alleen wou!

– BERGAMO –

Het hooggelegen stadsdeel is prachtig en heel romantisch. Er zijn leuke adresjes en enkele mooie musea die een bezoek waard zijn.

blz. 176

– COMO –

De stad Como is natuurlijk vooral bekend om het meer. Aan de oever van het meer staat de Villa Carlotta, met prachtige tuinen die wereldwijd bekend zijn.

blz. 67

– DE ITALIAANSE MEREN –

De Italiaanse meren tussen Piëmont en de Veneto hebben altijd al veel bezoekers gelokt, van de romantici in de 19de eeuw tot internationale beroemdheden. Deze prachtige meren met hun heldere water sieren het landschap van de Voor-Alpen als parels.

blz. 67

Nog meer tips ...

Bewonder de privécollectie schilderijen van de familie Agnelli op de bovenverdieping van het *Lingotto*, de voormalige Fiatfabriek in Turijn. Verken de wijngaarden van Piëmont. Ga skiën in een van de bekendste skioorden in de Italiaanse Alpen. Bezoek het immense hertogelijke paleis van de machtige familie Gonzago in Mantua, waarvan de bouw vier eeuwen lang duurde. Trakteer jezelf op een overnachting in een chic hotel bij het Comomeer, aan de kant van Bellagio, dat zo van een Ansichtkaart lijkt te komen. Dompel je onder in de rijke muzikale traditie van Cremona (Monteverdi, Stradivarius ...). Rijd met een Ferrari op het legendarische circuit van Monza ...

HET MOOISTE IN

DE VENETO EN TRENTINO-ALTO ADIGE EN FRIULI-VENEZIA GIULIA

De streek rond Venetië is absoluut een bezoek waard, niet alleen om 'la Serenissima'. Ook de steden Verona en Padua, de prachtige palladiaanse villa's en de overblijfselen uit het glorieuze verleden van de Venetiaanse Republiek zijn het bezichtigen waard. De regio Trentino-Alto Adige is vooral bekend om het Gardameer en de prachtige Dolomieten, ook de 'roze bergen' genoemd. De regio Friuli-Venezia Giulia vormt de overgang tussen de bergen en de zee en lokt vooral reizigers die houden van authenticiteit. In deze streek spreekt men nog het plaatselijke dialect, een teken van de sterke identiteit van de inwoners!

in een oogopslag

– VENETIË –

La Serenissima lijkt wel uit de zee te zijn gerezen en is nog altijd op de zee gericht. Uit het rijke verleden bleven palazzi en huizen bewaard die nu dienstdoen als musea die getuigen van dat roemrijke verleden.

blz. 158

EILANDEN IN DE LAGUNE: BURANO EN MURANO

Op de eilanden in de lagune zijn vissersdorpen en groene, weidse landschappen te vinden. Murano en Burano (met de kleurrijke huisjes) zijn twee niet te missen bestemmingen.

blz. 60

– PADUA –

Deze stad vlak bij Venetië is vooral bekend om de schitterende Cappella degli Scrovegni met de beroemde fresco's van Giotto.

blz. 178

– VICENZA –

Vicenza is de stad van Palladio en dat is nog overal te zien, denk maar aan de Basilica Palladiana, het Piazza dei Signori, het Teatro Olimpico en de luxueuze villa's vlak bij het centrum, zoals de Villa La Rotonda en de Villa Valmarana.

blz. 177

– VERONA –

De stad van Romeo en Julia is bekend om het middeleeuwse centrum, de kleurrijke panden en arena's, maar ook om de romantische wandelingen die u er kunt maken als de zon ondergaat.

blz. 178

– HET GARDAMEER –

Het grootste Italiaanse meer ligt op de grens van drie regio's (Lombardije, Veneto en Trentino-Alto Adige). Er heerst een zacht klimaat waardoor er een prachtige vegetatie groeit, met palmbomen, citrusbomen, cipressen ...

blz. 68

– DE DOLOMIETEN –

Deze indrukwekkende bergen met hun steile, ontoegankelijke bergwanden vormen een verbluffend landschap. Je kunt prachtig wandelen in de natuurparken in het massief. De Dolomieten liggen niet ver van de grens met Oostenrijk en strekken zich uit over twee regio's: Trentino-Alto Adige (of Zuid-Tirol) en de Veneto.

blz. 81

– TRIËST –

De hoofdstad van de regio Trentino-Alto Adige is een havenstad met een mooi erfgoed, dat de stad vooral aan de Habsburgers heeft te danken.

Nog meer tips ...

Maak in Venetië met een *vaporetto* een boottocht op het Canal Grande en bewonder de buitengewone gevels van de Venetiaanse palazzi. Woon een concert bij in het theater La Fenice. Bezoek de weelderige palazzi. Proef van de Venetiaanse gastronomie, waarin vis en zeevruchten de hoofdrol spelen. Geniet op een mooie zomeravond van een opera in de legendarische arena's van Verona. Verken de versterkte dorpen in de streek rond Vicenza en bewonder de fresco's in de palladiaanse villa's. Ga zeilen of funboarden aan de noordkant van het Gardameer, ga fietsen, bergbeklimmen, wandelen, of waag je aan parapente ...

Val d'Orcia, Toscane

PIËMONT
DE LANGHE

PLATTELAND VOOR FIJNPROEVERS

Welkom in het 'Belofde Land', maar dan in niet-religieuze zin. Wel wat rode wijn betreft ... zowel voor de generaties wijnbouwers die hier al sinds de oudheid wijn verbouwen als voor de wijnliefhebbers die hier de lekkere Italiaanse wijnen komen proeven en daarbij genieten van heerlijke, verfijnde gerechten... Oefen alvast de volgende namen even en herhaal ze straks in eender welke *enoteca* of *ristorante*: barolo, barbaresco, nebbiolo en dolcetto. De streek heeft trouwens ook lekker vlees, kaas en natuurlijk de wereldberoemde witte truffel van Alba en, voor wie sneller tevreden (of minder rijk) is, de zwarte truffel. In de Langhe vind je *enoteche* en kleine producenten, kastelen en kerken, heuvels en wijngaarden. Het is het gebied waarom Piëmont bekend is in heel Italië. Unesco riep het wijngaardlandschap van Piëmont in 2014 niet voor niets uit tot werelderfgoed!

Tip

Om deze streek te verkennen, kun je het beste over een eigen auto beschikken, en over een goed gevulde portemonnee ...

Wandelen en mountainbiken in de wijngaarden

Met de organisatie *Trekking in Langa* · trekkinginlanga.com · De ideale manier om mooie wandelingen te maken tussen de wijngaarden en kennis te maken met de lokale producenten.

➡ Rondreis door een wijnland blz. 252

➡ Festival van de witte truffel blz. 248

HET ITALIAANSE PLATTELAND

Het Italiaanse platteland bestaat uit buitengewone landschappen met zacht glooiende heuvels zover het oog reikt ... De bekendste plattelandsgebieden zijn natuurlijk Toscane, dat hier uitgebreid aan bod komt, en Umbrië, het groene hart van Italië, maar er zijn minder bekende gebieden die ook een bezoek waard zijn. Lees verder voor een blik op deze authentieke, vaak afgelegen gebieden waar men leeft op het ritme van de seizoenen en de bodem. Verblijf in een agriturismo, een vakantieboerderij waar u vaak kennismaakt met heerlijke streekproducten en plattelandsgerechten.

'Mensen die worden geboren op plekken waar lekkere wijn wordt verbouwd, hebben veel geluk ...'

Leonardo da Vinci

De prachtige streek tussen Florence en Siena is wereldwijd bekend om de glooiende landschappen, de mooie dorpen zoals Greve, Castellina en Radda, en vooral om de bekende wijnen die tot de meest prestigieuze van het land behoren. De Etrusken bevolkten al deze groene vlakke die in de middeleeuwen het decor vormde voor de aangrenzende machten Florence en Siena. Bezoekers zijn onder de indruk van de schoonheid van de natuur in de Chianti, met de zacht glooiende heuvels vol wijngaarden, die prachtig kleuren in de ondergaande zon.

De *Chiantigiana* (regionale weg SR 222) slingert van dorp naar dorp tussen de wijngaarden in deze regio die ontstond in de renaissance. Het is een harmonieus en evenwichtig gebied, gezegend door de goden. Het lokt mensen met goede smaak, fijnproevers en levensgenieters uit de hele wereld. De Chianti biedt toeristen restaurantjes met gezellige terrassen, koele wijnkelders om wijn te proeven en dorpskroegen met gevels bedekt met blauwewegen, waar je een goede espresso drinkt terwijl je wacht tot een kerk of museum opengaat. Deze magische streek, waar gastronomie en cultuur perfect samengaan, zal elke bezoeker zeker bekoren ...

De *Chiantigiana* blz. 106

Toscaanse wijnen blz. 254

Gastronomie in Toscane blz. 222

VENETO TEN ZUIDEN VAN PADUA

DE EUGANISCHE HEUVELS

Ten zuiden van Padua duiken in het verder vrij vlakke landschap merkwaardige kegelvormige heuvels op. Ze zijn van vulkanische oorsprong en zijn bezaaid met kronkelige, smalle wegen die je van dorp tot dorp voeren in deze mooie, kleine regio die meer dan één schrijver inspireerde. Lord Byron, Shelley en Casanova verbleven er en eerder bracht Petrarca er ook al het einde van zijn leven door. Er zijn ontelbare wijnhuizen en bijgevolg zijn er ook veel gezellige plattelandskroegen, herbergen en *aziende agricole* (landbouwbedrijven) waar men zelf wijn verbouwt. De beheerders van het natuurpark stippelden bovendien veel wandelpaden uit in deze streek. Wil je de regio alleen per auto verkennen, dan

volstaat een dag om alles te zien, maar het is leuker om ook een nacht door te brengen in deze omgeving.

Niet te missen

De prachtige Villa dei Vescovi, in Luvigliano; Arquà Petrarca, een middeleeuws dorp tegen een heuvelflank, vooral bekend omdat de dichter en humanist Petrarca er de laatste jaren van zijn leven doorbracht; Monselice, een mooi en karaktervol stadje; Este, een fraai versterkt stadje; en de Abbazia di Praglia, in Téolo, een indrukwekkend klooster uit de 15de eeuw.

DE SFEER OPSNUIVEN

① AGRITURISMO CAMPOLUNGO

1 km ten westen van San Donato. Geopend mei-okt.

Dit grote, vrijstaande huis is omringd door wijngaarden en olijfboomgaarden. Het werd uitstekend gerenoveerd en ingericht met traditionele Toscaanse meubelen. Verleidelijk zwembad aan de voet van de wijngaarden en een groot terras om te dagdromen terwijl je uitkijkt over de omgeving. Verkoop van eigen producten. Kortom, een aanrader. Van dezelfde eigenaar als het volgende adres.

Website www.sandonatino.com

PROEVEN

② AZIENDA AGRICOLA SAN DONATINO

3 km ten westen van Castellina via de SS 429, richting Poggibonsi.

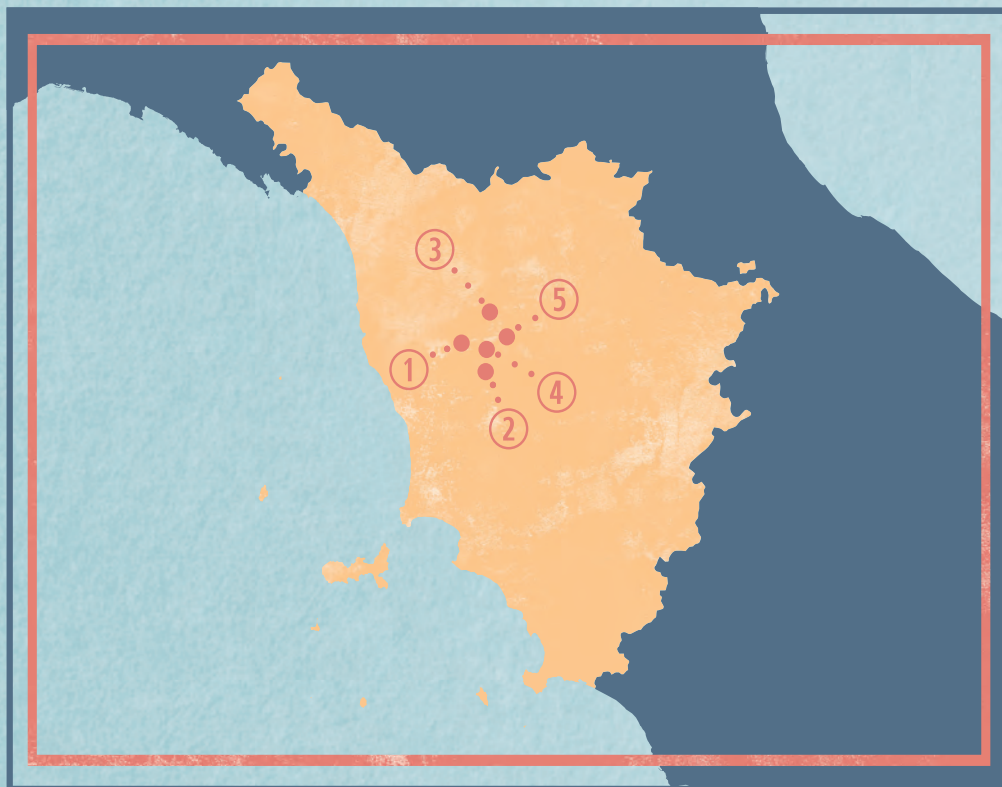
Deze boerderij steekt uit boven de wijngaarden en olijfboomgaarden. De eigenaren verbouwen er een evenwichtige, verfijnde wijn, de chianti classico Poggio ai Mori, vernoemd naar een plek in de buurt die de vader van de eigenaar, de Franse dichter en muzikant Léo Ferré, bijzonder aansprak. Daarnaast maakt men hier ook olijfolie en ambachtelijk bier, wit, blond, amber en bruin, kortom voor ieder wat wils. De karaktervolle bieren worden gebrouwen met water van een bron op het domein.

Website www.sandonatino.com

③ VILLA DEL CIGLIANO

Via Cigliano 17, San Casciano in Val di Pesa.

De mooie renaissancevilla op dit wijndomein is al sinds de 16de eeuw eigendom van dezelfde familie. Een authentieke en historische villa

dus! De huidige eigenaren bewerken hun 25 ha biologische wijngaarden met respect voor de natuur. Je kunt er kennismaken met uitstekende chianti classico, die vooral verfijnd en niet zozeer vol zijn. Daarnaast produceert men een veeleer droge dan zoete vin santo op traditionele wijze.

Website www.villadelcigliano.it

④ LE FILIGARE

San Donato in Poggio.

Dit kleine familiedomein met 10 ha wijngaarden ligt boven op een winderige heuvel in een bijzondere omgeving. Je wordt er enthousiast en vriendelijk ontvangen! De biologische wijnen zijn verbazingwekkend fruitig, een gevolg van de temperatuurschommelingen en de hoogte waarop de wijngaarden liggen. Een goed adres voor een voorraad lekkere chianti classico die de tong streelt, maar ook gedurdere en duurdere riserva's, om nog maar te zwijgen van de ambitieuze supertoscane ...

Website www.lefiligare.it

LEKKER ETEN

⑤ ANTICA MACELLERIA CECCHINI

Panzano.

Slager Dario Cecchini (die trouwens is opgeleid als dierenarts) maakte van zijn slagerij de publiekstrekker van het dorp. Hij biedt elke avond gratis hapjes aan bij het aperitief en serveert in zijn twee aangrenzende restaurants verleidelijke menu's. 's Middags kun je terecht bij Dario Doc, waar je een hamburger, steak tartare, gebraden varkensvlees en vleesbrood met pepersaus eet, geserveerd met groenten en *fagioli* aan lange tafels. 's Avonds kun je kiezen voor het restaurant *Officina della Bistecca*, waar je iets verfijndere en een beetje duurdere gerechten eet, geserveerd in een ietwat chiquer interieur.

Website www.dariocecchini.com

ANSICHTKAART

AGRITURISMO

Duurzaam toerisme is in Italië vooral in Toscane en Umbrië al goed doorgebroken. Agriturismo of een vakantie op de boerderij is vooral op het platteland bij landbouwbedrijven en wijndomeinen te vinden. Meestal bevinden de verblijven voor de gasten zich op enige afstand van de boerderij zelf en merk je weinig van de activiteit. Agriturismo is de beste manier om een streek te verkennen en kennis te maken met de lokale inwoners. Steeds vaker echter lijken het kleine B&B's op het platteland, met authentieke en knusse kamers. Houd er rekening mee dat je op sommige adressen minimaal 2-3 nachten moet blijven.

Website Er bestaan verschillende websites met een overzicht aan agriturismi per regio.

De Val d'Orcia strekt zich uit tussen Siena en Umbrië. Het is een van de mooiste streken van Toscane en bundelt alles wat de provincie aan schoonheid te bieden heeft. De Val d'Orcia werd door Unesco uitgeroepen tot werelderfgoed en bestaat uit verfijnde, zacht glooiende en heel harmonieuze landschappen die vaak werden vereeuwigd door de schilders van de school van Siena van de 12de tot de 15de eeuw. Glooiende, groene heuvels zo ver het oog reikt, gele tarwevelden afgewisseld met rode klaprozen, een zee van olijfgaarden omzoomd door rijen cipressen, beuken en kastanjabomen. Dit mooie beeld kun je verwachten in de ongerepte Val d'Orcia. En te midden van dat prachtige landschap duiken boerderijen, vestingen en middeleeuwse dorpen op, zoals Montalcino, het ommuurde dorp boven op een rots, Bagno Vignoni met de thermen uit de oudheid, Pienza en, in de nabijgelegen Val di Chiana, Montepulciano, een prachtig, hooggelegen dorp dat bekend is om de *vino nobile* die er wordt verbouwd. In dit landschap, dat zo prachtig werd gevormd in de renaissance, worden bovendien heerlijke olijfolie, de uitstekende schapenkaas pecorino (in Pienza) en wijnen zoals de brunello of de vino di Montepulciano verbouwd, die tot de lekkerste wijnen van heel Italië behoren. Deze verfijnde streek, waar landbouw en natuur harmonieus hand in hand gaan, is de ideale vakantiebestemming.

Niet te missen **Proef de brunello in de Fattoria dei Barbi in Podernovi, 4 km van Montalcino. Je komt er alles te weten over de oogst en de productie van deze legendarische wijnen. Het is een van de oudste wijndomeinen in de omgeving van Montalcino.**

Website fattoriadeibarbi.it

 Toscaanse wijnen blz. 254

 Pienza, Montepulciano blz. 187

De Podelta

TOSCANE /
TEN ZUIDEN VAN SIENA /
DE CRETE SENESI

EEN RIJKE STREEK

De natuur is hier vrijgevig, lieflijk, harmonieus.

Het landschap glooit in zachte golven die de ene keer met elkaar versmelten, de andere keer naast elkaar kronkelen, soms van kleur veranderen als een veld dat net bewerkt is of een graanveld en olijboomgaard die elkaar afwisselen. De bodem is er rood, bruin, grijs, ecru, afhankelijk van de oxiden die erin zitten. Bijna nergens anders vind je een landschap met zoveel tinten. De ene dag baadt het in de zon, de volgende dag hangt er een dikke laag mist. Cipressen geven als trotse kaarsen de ligging van de wegen aan en lijken de aarde met de hemel te verbinden. Deze gevarieerde streek levert travertijn, tufsteen en baksteen, waarmee steden werden gebouwd, klei voor de pottenbakkers in Asciano, en de bolus waarop fresco- en temperaschilders zo dol waren.

Niet te missen

De fresco's van Sodoma in de abdij van Monte Oliveto Maggiore over het leven van de heilige Benedictus, die een waar kleurenspektakel vormen.

Website

 cretesenesi.com

EMILIA-ROMAGNA EN DE VENETO
DE PODELTA

EEN BIJZONDER NATUURLIJK ECOSYSTEEM

De Podelta heeft zich in de loop der eeuwen gevormd door het slib dat de rivier de Po aanvoerde, en lokt nu veel waadvogels en natuurliefhebbers. Niet minder dan 150 soorten watervogels leven hier of trekken hierlangs. Je ziet er onder meer roze flamingo's, reigers, zwanen ... De Podelta grenst aan de Adriatische kust en loopt van Goro in het noorden tot Cervia in het zuiden (tenminste voor Emilia-Romagna, want de Podelta beslaat ook een deel van de kust van de Veneto). Behalve natuurpracht heeft deze streek veel gastronomische specialiteiten te bieden, zoals vongole in Goro, zeezout in Cervia, paling in Comacchio enzovoort. Daarnaast kun je er prachtig wandelen, fietsen, ruitertochten en boottochten maken of deze unieke, bekoorlijke streek per auto verkennen. Omdat het er zo vochtig is, hangt er vaak

mist, maar de lichtinval is heel bijzonder, glinsterend en heel vluchtig. Ook fotografen zullen dus hun hartje kunnen ophalen in deze streek. De Podelta is uitgeroepen tot regionaal natuurpark en in 1999 door Unesco bovendien opgenomen op zijn Werelderfgoedlijst.

 Niet te missen: Comacchio, de belangrijkste stad aan de delta, die vooral bekend is om de paling. De stad wordt ook wel 'het kleine Venetië' genoemd en inspireert al tientallen jaren Italiaanse cineasten die op zoek zijn naar authenticiteit. Daarnaast is er Pomposa di Codigoro, met de mooie abdij van Pomposa (in de 6de eeuw gesticht door de benedictijnen), waarvan de indrukwekkende klokkentoren hoog uitsteekt boven de velden, die worden doorkruist door kanalen. Binnen weet je niet waar je eerst moet kijken vanwege de prachtige, 14de-eeuwse fresco's waarmee het volledige interieur is bedekt.

ONBEKEND TOSCANE

Wie niet houdt van overvolle stranden en drukke steden, kiest voor de Maremma. Zodra je de streek in rijdt, duiken de eerste wijngaarden op, die al werden bewerkt door de Etrusken en waar nu vooral sangiovese wordt verbouwd. In dit miskende deel van Toscane verloopt het leven in een trager ritme, zowel op de weg als in de dorpen, waar de tijd vaak lijkt te zijn blijven stilstaan. Je wandelt er vaak bijna alleen rond. Vanaf de omwalling van Capalbio kijkt u over het platteland uit tot op zee. Indrukwekkend! Of profiteer van de voordelen van het zwavel-boorwater in de thermen van Saturnia en bezoek Montemerano, een dorp dat op een rotsuitloper ligt en dat je bereikt via een mooie route door het platteland. Sovana is een van die dorpen die zelden door toeristen worden bezocht, maar een van de mooiste in de Maremma. De mooie huizen van Sorano lijken zich wanhopig vast te klampen aan de rotsen om niet in het diepe ravijn van de Lente te storten, terwijl het indrukwekkende fort van de Orsini waakt over de omgeving vanaf de top van de rotsen. En dan is er nog het landschap rond Pitigliano! De rivieren de Lente en de Meleta glijden langs de voet van een rotsuitloper waarop een bijzondere, hooggelegen stad ligt. Ze is een goed voorbeeld van de ideale middeleeuwse stad, met kronkelige, geplaveide straten, een eeuwenoud palazzo, oude, verweerde huizen, smalle, overdekte doorgangen en een 16de-eeuws aquaduct.

Niet te missen 🔍 De vele schilderachtige, hooggelegen dorpen, de bekende tuin van Niki de Saint Phalle (Il Giardino dei Tarocchi), de thermen van Saturnia, het kasteel en de grotten van Pitigliano.

📍 Il Giardino dei Tarocchi blz. 341

📍 Pitigliano blz. 321

📍 De Maremma blz. 45

Watervallen van Marmore, Umbrië

UMBRIË

HET GROENE HART VAN ITALIË

Het wordt tijd om op te houden met Umbrië en Toscane met elkaar te vergelijken omdat er in beide streken cipressen en heuvels zijn. De twee regio's hebben veel gemeen, maar in het meer heuvelachtige en groenere Umbrië – de Apennijnen zijn hier nu eenmaal aanwezig – hangt een ietwat geheimzinnige sfeer en de regio heeft ook een veel authentieker karakter. De Tiber doorkruist tussen Florence en Rome deze streek waarvan het landschap zo uit een renaissanceschilderij lijkt te komen. In het 'groene hart van Italië', zoals Umbrië wordt genoemd, steken marmeren palazzi en hooggelegen versterkte steden af tegen de vaak blauwe hemel. Veel dorpen werden mooi gerestaureerd, de kunststeden bewaarden hun karakter en bijzonderheden. Zij vormen dan ook de belangrijkste trekpleisters in Umbrië en lokken jaarlijks duizenden toeristen. Perugia, Assisi, Spoleto en Orvieto ... Bezoek deze prachtige steden in het voetspoor van Perugino en andere grote Italiaanse schilders. Bijna alle steden bewaarden hun middeleeuwse stadskern, omwalling en smalle toegangspoorten. Maar dat is nog geen reden om de prachtige Monti Sibillini (2478 m) in het oosten en de schaduwrijke

Valnerina links te laten liggen, want daar stroomt de Nera en bevindt zich het merkwaardige Mummieuseum van Ferentillo en ontdek je dat de soldaten van Napoleon Bonaparte niet altijd goed behandeld werden.

Niet te missen 🔍 Het idyllische platteland van Bevagna, de mysterieuze mummies in Ferentillo in de Valnerina, het bergachtige landschap en de uitgestrekte paardenweiden rond Castelluccio en Norcia, in de Monti Sibillini.

Overnachten 🏠 *Agriturismo La Tavola dei Cavalieri.* Een stijlvol, maar niet te chic charmeadres, te midden van de natuur, waar mooie wandelroutes vertrekken en waar je een schitterend uitzicht hebt op de Monte Subasio. Zwembad. Men serveert er gerechten met verse boerderijproducten, ook wijn en bier dat wordt gebrouwen volgens een recept uit oude manuscripten van een oud klooster. Ca. 13 km ten noordoosten van Assisi. · cavaliere.mobi ·

📍 Perugia en Assisi blz. 182

CHARME EN RUST

Le Murge omvat de heuvels in het centrum van Apulië en vormt ook het hart van de landbouw in deze regio (met wijngaarden, amandelboomgaarden en zuivelboerderijen waar ricotta, mozzarella en burrata wordt geproduceerd). Deze streek vormt de overgang tussen Basilicata en Bari en is een bezoek waard om de rust en de charme die ze uitstraalt. Het nationaal park Alta Murgia strekt zich uit over dertien gemeenten en omvat een reeks indrukwekkende bergtoppen (met als hoogste punt 680 m), heuvels, dolines, karstpijpen en -grotten en moerassen. Daarnaast zie je er weiden, velden, eiken- en dennenbossen en zul je onder de indruk zijn van hoe harmonieus de natuur en de activiteiten van de inwoners hier samengaan. Let op de stapelmuren, de kapellen en de huizen die soms versterkt zijn om plunderingen tegen te gaan. Het park is

ook bekend om de vele orchideeën die er het landschap opfleuren, en de roofvogels die er leven. Verken de streek te voet, per mountainbike of te paard ...

Niet te missen 🔍

Noci en omgeving, waar je veel versterkte boerderijen ziet (de *masserie*); Gioia del Colle, met het mooie kasteel uit de tijd van Frederik II (13de eeuw); Altamura en de rust die er heerst; Gravina in Puglia, een prachtig landbouwdorp aan de rand van een diep ravijn vol grotten; Castel del Monte, een mooie, massieve vesting die er al sinds de 13de eeuw staat.

Website

parcoaltamura.gov.it

📖 Gastronomie in Apulië blz. 228

SARDINIË HET BINNENLAND VAN DE GALLURA

KARAKTERVOL EN AUTHENTIEK

Het binnenland van de Gallura is niet zo bekend, maar wel authentieker dan de kuststreek in de Gallura. Deze streek bestaat uit granietbergen met vreemde vormen, eeuwenoude olijfbomen waarin Homerus zich op zijn gemak zou hebben gevoeld, en prachtige bossen vol kurkeiken die de mooiste kurken van Italië voortbrengen. Hier maak je kennis met het authentieke Sardinië, dat trots is op het feit dat het anders is en op het Sardisch, een taal die zo anders is dan het Italiaans en invloeden uit het Catalaans en Corsicaans vertoont. Via vaak smalle wegen, die zich kronkelend een weg banen door de Immara, het granietmassief met spitse bergtoppen, bereik je het binnenland. De valleien zijn er bedekt met groen maquis en mediterrane planten en bomen, zoals olijfbomen, eucalyptusbomen, wijngaarden, mirtestruiken, mastiekbomen, cistusrozen, wilde perenbomen, jeneverbesstruiken, vijgenbomen en natuurlijk kurkeiken, want daarop draait de economie van de streek. Er leven meer schapen en koeien dan mensen in dit dunbevolkte gebied. Tempio Pausania

is het rustieke hart van deze streek. Het lijkt de rest van de wereld in alle rust gade te slaan. Het is geen drukke, hypermoderne badplaats, hier is geen plaats voor pretentie, alles is er gewoon mooi, authentiek en boeiend, kortom, het binnenland van de Gallura bewaarde zijn karakter.

Goed om te weten 💡

Het binnenland van de Gallura dankt zijn charme onder meer aan de *agriturismi* met hun overvloedige fijnproeversmenu's, die een hoogtepunt vormen tijdens uw vakantie.

Maak van de gelegenheid gebruik om kennis te maken met de Sardische gastronomie, die meer gericht is op vlees dan op vis en zeevruchten. Proef de *pane caserau* met olijfolie of de *zuppa cuata*, een soep op basis van bouillon, brood en kaas die men gratineert in de oven, of de heerlijke *malloreddus* (kleine gnocchi) of *culurgiones* (grote ravioli met ricotta), geserveerd met een smeùige tomatensaus. Of eet *porceddu*, mals gebraden varkensvlees, schapenvlees en de schapenkaas *pecorino* die heerlijk smaakt met de krachtige rode wijn *cannonau* of de fruitige witte wijn *vermentino*. En om dat alles door te spoelen drink je een glaasje mirtelikeur.

📖 Gastronomie op Sardinië blz. 234

De wereld houdt niet op met draaien. Een wereldreiziger is de eerste om dat te beamen. Hoewel men geen inspanningen gespaard heeft om al de gegevens in deze gids uitgebreid te testen en te actualiseren, is het niet uitgesloten dat je ter plaatse vaststelt dat bepaalde gegevens in deze gids toch al opnieuw gewijzigd zijn. Veel adressen en suggesties in de Trotters zijn bovendien wat 'fragiel', juist omdat ze zo sympathiek en verrassend zijn. We zouden het daarom bijzonder op prijs stellen als je ons op de hoogte brengt van eventuele wijzigingen, zodat we de eerstvolgende herdruk op een correcte manier kunnen aanpassen. Dank bij voorbaat. Ons adres:

TROTTER

Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
e-mail: trotter@lannoo.be

vertaling Anja De Lombaert

omslagillustraties Amélie Cordier

ontwerp binnenwerk en cartografie Le Bureau des Affaires Graphiques

oorspronkelijke titel Le Routard - Voyages Italie

oorspronkelijke uitgever Hachette, Paris

directeur van de reeks Philippe Gloaguen

redacteuren Pierre Josse, Amanda Keravel, Benoît Lucchini, Florence Charmetant, Bénédicte Gloaguen, Isabelle Al Subaihi, Emmanuelle Bauquis, Mathilde de Boisgrollier, Thierry Brouard, Marie Burin des Roziers, Véronique de Chardon, Gavin's Clemente Ruiz, Fiona Debrabander, Anne-Caroline Dumas, Éléonore Friess, Géraldine Lemauf-Beauvois, Olivier Page, Alain Pallier, Anne Poinot, André Poncellet, Alizée Trotin en Carole Bordes

tekst een deel van de teksten verscheen eerder al en zijn van: Marie Borgers, Stéphanie Condis, Jean-Philippe Damiani, Michel Doussot, Cédric Fisher, Virginie Giraud, Claude Hervé-Bazin, Caroline Libbrecht, Joël Metreau, Eric Milet, Anne-Marie Minvielle, Hervé Rayner en Jean Tiffon

© Hachette (alle rechten voor vertaling, reproductie en bewerking gereserveerd voor alle landen),
Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2019
© Cartografie Hachette Tourisme

WWW.LANNOO.COM

D/2019/45/571 - ISBN 978 94 014 6121 4 - NUR 512

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.